

ABONAMENT:

Pe an 6 cor.; pe 1/2 an 3 cor.

Pentru România pe an 15 lei.

Manuscripte nu se redau.

LIBERTATEA

INSERTIUNI:

se socotesc după tarife, cu

prețuri foarte moderate

Abonamente și insertiuni se plătesc înainte

Apare în fiecare Sâmbătă.

LASCIAȚE?...
—

«Drapelul» dela 11 Dec. n. publică un fel de advertisement la adresa acelor Români, cari tot țin că politica de activitate față de parlament, ar fi mai ducătoare la scop decât pasivitatea. Pornește dela faptul, că Sașii și Slovacia cari sunt azi în parlamentul din Pesta, deși se poartă acolo «așa, încât naționaliștii mai blânzi nici închipui macar nu se pot!»... — totuși sunt așa de huiduiți și de bruscați de către deputații unguri, încât «li-se amărăște fiecare zi ce o petrec în corpul legiuitor al țerii»... că «la fiecare mișcare ce o fac, atîrnă sabia lui Damocle de-asupra capului lor»... — Și de aci trage concluzia, că pățaniile Sașilor și Slovacilor din dietă, vor deschide și ochii celor-ce, între noi, mai cred că se pot afirma cu demnitate în dieta din Pesta!... «Ce mai caută acești deputați în dietă?»... Par'că ar vrea să ne zică: „Lasciate ogni speranza”...

Ne-a surprins foarte mult acest articol purtat de o logică atât de schioapă, apărut în fruntea organului lugoian, în care eram deprinși a vedea argumentațiuni mult mai serioase și mai acceptabile.

Oare într'adevăr se nu vază confratele dela Lugoș subreditatea raționării sale? Ori cum, Doamne, pentru cuvântul că deputații naționaliști sunt cărâți în dietă de o ceată de colegi scandalagii ai lor, pentru asta se pună arma jos și se părăsască dieta? Dar, omule bun, dacă și din calea fiecărui gură-mare trebuie să ne părăsim locul pe care stăm, apoi în puterea acestei logice, din cauza celor-rași guri-mari ar trebui să ne retragem din toate congregațiile, din consiliile orașelor, și din cele comunale (în cari nici nu mari majorități, ci câte-un singur notar ori

primar străin ne bruschează de moarte și ne calcă în picioare drepturile și interesele!). Ba chiar căminele noastre ar trebui să ni-le părăsim, căci gurile-mari le auzim huiduindu-ne până în lăuntru familiei!

Argumentele produse de confrate sunt tocmai contra tesei sale: ele arată cât de mare e lipsa, ca toate naționalitățile să trimită acolo zeci de deputați și nu de cei așa «blânzi», ci de cei mai intransigenți, cari cu Slovacii și Sârbii și doar și cu Sașii împreună, se nu se spărie de gura-mare a unor sbierători cu capetele seci, ci să le impună prin pășire bărbătească și prin luptă de idei înaltă! S'ar deda atunci și sbierătorii de azi și s'ar înmuia ei, și i-ar asculta mai cu pace pe naționaliști, cum sunt ei ascultați azi în congregații (chiar la Lugoș, la Deva, etc.).

Le amărăsc fiecare zi? Dar care deputat naționalist s'a dus în dietă cu gândul de-a afla acolo pat și scaun de flori și nepregătit a fi «amărit» în misiunea sa?

Pe un naționalist adevărat și rezolut, puțin are să-l atîngă amăreala ce vor să i-o facă șovinistii prin purtarea lor; el trebuie să aibă conștiința, că prin prezența sa acolo și prin pășire deamă, le dă el amăreala cu virf și îndesat colegilor sei îmbruiți de azi, deprinși a nu auzi spunându-li-se chiar acolo sub nas, cele mai crude adevăruri! Și pentru deputatul conștiințiu de chemarea sa, e o satisfacție care îi răsplătește toate «amărelile», când știe că glasul lui de acolo s'aude în toată țara, că ar afla un înzufeșitor răsunit în inimile tuturor conaționalilor sei din țară, și că ar fi auzit și apretiat și peste hotare, în țerile cari se interesează de mersul lucrurilor dela noi!

Pățaniile Sașilor și Slovacilor departe dar' de a descuragia pe

activiștii convinși, ele sunt un nou îmbold de a străni pentru activitate, căci o cer imperios împregiurările!

Nu nouă dar ni-se cade să tragem din aceste pățanii concluzia: „Lasciate!”... Ar fi lașitate!

Iancu.

Unele-altele.

Onoare eroilor.

Din privilegiul că eștan s'au implinit 25 ani dela cucerirea mândrului cuib turcesc Plevna, prin armatele române și rusești, împlinire s'erbătă de România în chip mareț, — parlamentul român a votat 500.000 lei pentru ridicarea unui mareț monument, care să se așeze în o piață mare a Bucureștilor întru amintirea acelor glorioase lupte și a vitejilor fii ai țerii căzuți în acele lupte, din sângele vărsat al cărora a răsărit libertatea întregii țeri și ridicarea ei din principat la rangul frumos de Regat.

Regele Carol dă din al seu 250.000 lei, ear orașul București 100.000!

Știrea a făcut în toate părțile impunătoare impresie. Vrednic e poporul care își prețuește în acest chip pe eroii sei! Chiar și foile străine vorbesc cu mult respect despre această deamă hotărîre dela București.

† Mihai Andreica.

Țărîna pe mormântul fostului tînăr tribun dela 1848 Dr. Ioan Rașiu, e încă recentă, și ochii Românilor tot îndreptați spre acest mormânt, — și eată știre care înduioșează asemenea adânc inimile bunilor Români, ne vine din Munții-Apuseni: Viteazul tribun dela 1848, Mihai Andreica, cel care pentru vitejia și istețimea sa războinică era socotit printre oștenii fruntași ai marelui erou Iancu, mândrul tribun, despre a cărui vitejie a luat cunoștință și M. Sa Impăratul și a fost decorat de M. Sa cu Crucea de aur clasa I. pentru merite, ear Impăratul Rușilor îl decorase cu Crucea de argint pentru vrednicie, — acest Mihai Andreica azi nu mai este! A încetat din viață în 15 Dec. n. sara, în Câmpeni, unde a și fost înmormântat cu cinste mare de frații sei Moși.

El era unul din cei mai viteji tribuni din oastea lui Iancu, pe urmă ajunsese prefect în locul lui Butean, după-ce pe acesta îl spânzurase Hatvany. Curagiului lui Andreica atribue însuși Iancu biruința cea strălucită a Moșilor asupra lui Hatvany.

Ochii noștri înduioșați și umezi se întorc spre noul mormânt al unui erou român, și vărsând o lacrimă ferbinte pe țărîna ce îl acopere, îi zicem: Dormi cu bine, suflet erou, pe care poporul român cu drag te va pomeni în șirul soșilor ței de luptă, de câte-ori va vorbi sau scrie de vijelioasele vremi, în cari erou te-ai arătat!

Osândire grea.

Apărătorii «patriei» (înțelege ai ideii de stat maghiar) li-au pus gând rău ziaristilor nemaghiari. Dintre ziarile române indeosebi «Tribuna» din Sibiu are atâtea procese, încât nici nu mai poate omul ținea evidența de ele.

Cu deosebită asprime însă se vîd a fi porniți procurorii contra foilor germane. Ce volbură se făcu printre gazetarii din Bănăt și Ungaria, o știm: temniță, expulsare peste granițele țerii, etc. pentru-că prea se trezesc din somnul cel de moarte Șvabii prin foile naționaliste germane.

În 15 Dec. a fost la Murăș-Oșorheiu procesul toii „Kronstädter Zeitung” din Brașov pentru 5 articoli:

Redactorul Hermann Schroff a fost osândit la un an temniță de stat și 5000 cor. în bani! Bani se vor detrage din cauția foii...

Procurorul cerea să-l alunge și din țară afară, dar tribunalul n'a primit propunerea.

Semne, aceste grele osândiri, despre măsura în care îi doare pe luptătorii după viziunea ideii de stat, faptul, că gazetarii înflăcărați și deștepti ai naționalităților le tulbură socotelile prin hrănirea focului național în inimile popoarelor lor!

Dar aceste lucruri nu vor desnădejdui nici pe gazetarii germani, cum nu ne desnădejduesc și înfrică nici pe noi în împlinirea chemării noastre de paznici naționali.

Cei doi metropoliti...

Despre faptul scos și de noi la iveală în numărul trecut sub titlul «Un fapt de frăție plin de învătătură», «Drapelul» scrie:

În situația de azi, când gelosia confesională a luat proporții nefirești la noi, provocând frecări și disensiuni fără rost, dar' păgubitoare intereselor noastre naționale, ne causează o deo-

sebită satisfacțiune știrea, că după în mormântarea fericitului în Domnul Dr. I. Rașiu, a fost I. P. S. metropolitul român dela Blaj, Dr. Victor Mihályi, oaspele I. P. S. metropolitului român din Sibiu Ioan Mețianu, petrecînd împreună întreaga sară până la plecarea trenului.

Fixăm acest moment, pe cât de firesc, pe atât de rar în zilele noastre, ca să servească de pildă bună tuturor alor noștri!

În buna înțelegere între cele două biserici românești zace puterea noastră, și vai de noi, dacă ne vom război între noi pentru credința în Dumnezeu!

Povestea mielului...

Iarși a tulburat un miel apa unei ciurde de lupi...

Preotul gr-cat. Iosif Stupinean a fost numit de curînd paroh în Bărcea-mică. Acolo e școală de stat. Fiind mulți copii români gr-cat. la acea școală, preotul a mers la oara prescrișă, să ție cu ei lecție de religie. Când intră în școală, copii îl salută cu salutarea ungurească: »Dicsértessék»...

Preotul a observat greșala copiilor și le-a spus îndată că atunci când dînsul, ca părintele lor sufletească român, vine la ei să-i învețe religie, în limba română, ei mai mult se nu-l primească cu salutarea ungurească, ci românească! Asemenea pe uliță când îl vor întîlni, să nu-i deie binețe în l. ungurească, ci în limba părinților lor și a bisericii lor românești, deci românește! Așa-i frumos, așa să cade!

Ceva mai corect decât o atare învătătură nici că se poate. Nemerice ar fi preotul român care altfel ar fi purces față de fiii sei sufletești români, în un cas la fel cu cel în fața căruia s'a văzut părintele Stupinean!

Cum însă Români din Bărcea-mică au fost prea lăsați în grija Domnului de ani, și școală ungurească începuse a-și prinde roadele: copii se dedaseră cu ungiuria binioș și începuseră a crede și a asculta tot ce le spunea dascălul ungur, că ei ar fi Unguri, nu Români, — aflînd de bărbăteasca pășirea a părintelui Stupinean, încrezuții din Bărcea s'au sculat rău contra părintelui care le tulbură apa, și dă-i cu piră pe la comitat și peste tot locul, — ear' foaia ung. »Hunyadvármege» din Deva, s'a

FOIȚA

PE LAC

Peste lacul blând și pacinic
I. una gingașe plutește
Și 'n mlădițele de nușfer
Cununi palide 'mpletește.

Printre tufe privesc cerbii
Umbra nopții 'ntunecoase;
Tresărind se mișcă 'n trestii
Pasările somnoroase.

Eu prin lacrimi le vîd toate,
Și-al meu suflet ceva-mi spune:
E o dulce amintire
Ca o sfîntă rugăciune.

(Lenau) MARIA CIOBAN

DIMINEAȚA ȘI SEARA

DIMINEAȚA

Fiți bărbați, boulenii mei! Fiți bărbați! Frigul de dimineată vă pătrunde, dar' când muncești, te încălzești: fiți bărbați. Am plecat până

nu se luminase de ziua și e greu să-ți ari brazda până nu s'a risipit încă întunericul, dar' iacă vine și ziua, răsăritul începe a se face portocaliu, și norii se tivesc cu aur. O să iasă soarele curînd și o să ne însuflească cu razele lui. Fiți bărbați, boulenii mei!

Trebuie să muncim, căci viața e muncă: ai fi trist, ai fi vesel; ai fi nenorocit, ai fi fericit, de muncit trebuie să muncești. Dacă ești vesel, munca îți sporește veselia, căci te simți mândru că ești și tu bun la ceva; dacă ești trist, munca te face să mai uiți și te mîngăie. Cei mai nefericiți oameni sunt cei care când sunt mîhniți, stau să-și numere lacrimile.

Trebuie să muncim, asta e legea: ori-ce muncă folosește cuiva.

Brazda pe care o tragem e leagănul secerișului viitor și până să hrănescă munca noastră pe oameni, corbii, cari se țin flămânzi după noi, pare că ne zic:

»Pentru noi răstoarnă fierul plugului pămîntului, ca să găsim noi insectele, larvele care stăteau ascunse. Și azi ne dă omul de mîncare și în vreme de pace și în vreme de război, omul muncește pentru corbi».

Trebuie să muncim; trebuie să pregătim secerișul cu mult înainte. Trebuie să aibă vreme sîmînța să doarmă în pămînt, unde vor muia-ș ploile și vor face-o să încolțască; de multe ori o s'o lumineze soarele până să dea gata secerătorilor spicul hrîntor. Să tragem brazde, boulenii mei. În clipa aceasta muma, după-ce a dat copiilor mîncarea de dimineață, pune în mîna fiecărui a câte-o carte și îi trimite la școală. Ei sunt sîmînța viitorului; să dea Dumnezeu ca sfaturile și lecțiile cele bune să facă să încolțască binele în inimile lor, ca să poată fi în stare să-și împlinească menirea lor în lume. Să ne tragem brazda și să dea Dumnezeu bucate frumoase tatălui și muncitorului.

SEARA

Fiți bărbați, boulenii mei! ați obosit, abia mai trageți după voi tăvălugul care acopere sîmînța, dar' aveți răbdare, că iacă am isprăvit.

Cerul e roșu la apus și brazdele de pămînt par niște cărbuni de foc, așa le luminează cele din urmă raze ale soarelui, care se mai coboară ear' și pier. Flacăra se urcă dreaptă spre cerul întunecat și luna nouă care strălucește, albă și subțire, ne vestește noaptea și odihna. Aidem

acasă: staulul vă așteaptă, nu ne-am pierdut ziua nici voi, nici eu.

Departa colo, în jurul bisericii, e satul; prietenii, rudele, vecinii se întorc acasă și ei cu sculele ori cu vitele; și ușile se deschid de să vîd casele luminate zîmbind par'că muncitorilor. Copilașii nu s'au întors dela școală; nevasta le pregătește de mîncare și ascultă la zgomotele de pe drum. O să ne audă și o să ne cunoască de departe. Când mă gândesc la ce am să găsesc acasă: la scănelul de lîngă vatră, la copilași, cari mi-se vor urca pe genunchi, la ciorba caldă de pe masă și la zîmbetul blînd al nevastei, când m'o vedea, mi-se umple inima de bucurie și nu mai simt osteneală de loc.

Clopotul dela biserică bate de trei ori: odată pentru Dumnezeu, altă-dată pentru cei vii și a treia-oară pentru morți; să ne descoperim capetele și să ne rugăm. Să ne gândim la Dumnezeu care ne-a dat azi putere să ne câștigăm pînea de toate zilele; să ne gândim la cei cari umblă pe lîngă noi în viață, și să mulțumim lui Dumnezeu care a hotărît să nu fie omul singur; să ne gândim la cei cari au lucrat înainte de noi pămîntul și care s'au dus unde ne vom duce și noi când

făcută de dnii cassar și controlor ai producției în «Tribuna» și pe lângă aceea, cu plăcere dau cele mai amănunțite deslușiri tuturor acelor, cărora și după această declarație le-ar mai rămânea oare-care îndoaie.

Imi iau voe a aminti cu o cale faptul, că eu am în urma mea un număr însemnat de atari producțiuni, și totdeauna am avut onoarea de a mă împărtași de mulțumirea societății în mijlocul căreia am muncit.

Fiind peste tot cunoscute multele greutăți ce corpul învățătoresc român le întâmpină la tot pasul întru îndeplinirea chemării mari ce i-se impune — țin aceste svonuri, absolut lipsite de ori-ce temei, ca o pornire *retudcioasă, mârșavă*, îndreptată nu numai în contra persoanei mele, ci pornite întru strivirea autorității învățătorilor români, ai școlii și înăbușirea manifestării vieții românești de-aici, — și le condamn cu atât mai virtos, cu cât ele s'au produs în cercuri, cari își atribue multă superioritate (!) culturală.

Toma Boșu,
inv. și dirig. corului.

PENTRU ECONOMI

La Turdaș.

Duminecă în 14 Dec. c. trimișii Reuniunii Economice, dnii I Moța, secretarul, și C. Baicu, membru în comitet, au fost de au ținut o prelegere economică la Turdaș. Fiind aci hotarul comasat de curând (anul trecut a fost anul de trecere), trimișii Reuniunii au stăruit pentru introducerea felului de economie recomandat în opul „După comasare» de I. Blaga. Dl Moța a explicat pe scurt cele cuprinse în acest op, apoi a împărțit între numeroșii economi ce erau de față, 30 de broșuri »După comasare».

Dl Baicu a ținut prelegere despre însemnătatea pomăritului ca izvor de venit și ca dător de o hrană sănătoasă în casă și a stăruit a-și lua oamenii, cât mai mulți, altoi din cele ce le împarte Reuniunea Economică din Orăștie.

Prelegerea a fost cercetată de mulți economi, în frunte cu domni preoți, notarul și învățătorul local.

Duminecă în 21 Dec. n. doi prelegători vor merge în comuna vecină *Binținți* unde Reuniunea n'a ținut încă prelegere economică.

Dela oraș.

Eată părțile mai însemnate ale desbaterilor și hotăririlor din comunitatea de Vinerea trecută:

— La interpelarea dlui Dr. Am-lacher, că de ce se fac publicațiunile cu doba în oraș numai românește și ungurește (ungurește se face numai de vre-o 2 luni, că se făceau numai românește) și de ce nu și nemțește, — dl primar a promis a dispune să se facă pe viitor și nemțește, dar' nu prea au om potrivit de dobaș, care se știe toate trei limbile.

— Primarul face cunoscut, că deputațiunea ce a fost la Sibiu în afacerea școlii militare, a primit dela Esc. Sa comandantul de corp răspunsul, că Esc. Sa a recomandat ministerului de războiu numai Orăștie de potrivită, deci sunt toate speranțele că școala aici se va face, nu la Sighișoara. Raportul comandei de corp e înaintat deja la ministeriu în acest înțeles.

— Comunitatea hotărîse anul trecut, să facă ceva îmbunătățire de plăți la funcționarii orașului, votându-le anumite sume ca un fel de relut de cuartir. S'au dat vre-o patru recursuri contra hotărîrii, din care trei chiar dela unii funcționari dela oraș, cari aflau că nu ar fi dreaptă proporția în care s'a votat acel adaus unora și altora. Comitatul, nimicind hotărîrea de an a comunității, a îndrumat-o să iee o nouă hotărîre în treabă. Dl C. Antoni însă, văzând că bunăvoința comunității de-a ajuta funcționarilor, e bruscată chiar de unii funcționari prin atâtea recursuri, a propus să se iee la cunoștință hotărîrea congregației și să-i dăm pace la toată treaba. Rămăe așa cum a fost, fără acel adaus. Comunitatea a primit aproape unanim această propunere.

— Arândatorul vâmlor orașului, S. Schull, a cerut ștergere de arândă 4400 cor. pentru cele 3 luni cât au fost închise târgurile de vite, prin ce el ar fi avut atâtea pierdere. Magistratul, pe temeiul unor asemănări a târgurilor din anii trecuți, a aflat că omul a putut avea pierdere de 3460 cor., dar' propune să i-se ierte în sumă »rotundă» 3600 cor!

Au vorbit la obiect mai mulți membri de comunitate, scoțând la iveală că doar' toată vama târgului de vite nu e pe an mai mare de 4000—4400 cor. Cum vine dar' acel om să ceară pentru un pătrar de an relaxarea arândii de pe anul întreg, și cum vine magistratul să propună relaxarea unei sume de peste trei din patru părți a arândii? Obiectul s'a dat napoi magistratului pentru studiere de nou și în ședința viitoare se vie cu propunerea făcută pe alt temei de so-coată.

— In afacerea luminii electrice care în timpul din urmă funcționase prea adese-ori defectuos magistratul a propus, să se aducă un specialist de încredere, d. e. directorul electricității din Sibiu, să viziteze temeinic stabilimentul de aici, să arate ce scăderi are, și apoi întreprinzătorul Kaess să fie constrins a face tot ce ar lipsi unei bune funcționări. S'a discutat mult pro și contra și toți au credința că numai lipsa de personal destul de expert e toată vina la această întreprindere. Pe când se învoiseră toți cu aducerea expertului, a făcut directorul »Ardeleni» dl Dr. A. Vlad cunoscut, că și »Ardelena» i-a impus dlui Kaess aducerea în ordine a funcționării, și ca urmare, fabricantul care a liferat mașinile și materialul, trimite zilele astea un monteur suprem din Vinea, care va face tocmai ce dorește și comunitatea, va examina tot conductul, ear' un mașinist vienez va veni și stând aici mai mult, va instrua personalul în perfecta conducere a mașinelor. — Indată-ce au aflat despre asta, comunitatea a amânat hotărîrea sa, așteptând să vadă rezultatul cercetărilor specialiștilor chemați de înșasi întreprinderea. — Lucrul se face în zilele astea.

— Pentru drumul comunal dela Orăștie la Pricaz se înaintează cerere, să-l iee comitatul în îngrijirea sa.

— Să va publica concurs pentru postul de executor orașenesc de dări.

— Să va întregi postul de sergent de polițiști.

— Dlui Sever Procinkievits i-s'a votat 60 cor. remunerație pentru o lună de lucru în locul altui oficial absent.

NOUȚĂȚI

Preseara sf. Andrei a fost sărbătorită în Orăștie în chip frumos de cătră corpul învățătoresc, prin producția cu școlarii. Producția a fost foarte cercetată de popor și de numeroși inteligenți, cari au rămas de tot mulțumiți de prestațiunile școlariilor. Au fost declamări, dialoguri, corul copiilor, și dnii învățători au cântat în terțet și quartet câte-o cântare potrivită. Producția a dat și un rezultat material de peste 40 cor. Lăudăm buna pornire a corpului nostru învățătoresc de a rangia aceste festivități educative.

In Brad preseara a fost sărbătorită în chip demn cu o producție bogată și bine reușită, dată de elevii gimnasiali sub conducerea profesorilor.

La Sibiu, Arad. etc. asemenea s'a sărbătorit cu demnitate memoria marelui arhiepiscop Andrei Șaguna.

Calomnia pedepsită. Incă pe la începutul anului 1901, foaia locală »Activitatea» a publicat un articol de senzație, plin de injurii la adresa comerciantului nostru fruntaș Ioan I. Vulcu, învinuindu-l că a indus în eroare pe țărani cari au cumpărat dela dânsul sămânță de trifoi, prin mijlocirea »Reuniunii Economice», dându-le marfă rea, cu toate că îi asigurase că sămânța e curată de mătăsă. Scopul notiței era, ca să-l presinte pe dl Vulcu ca pe un comerciant nevrednic de încredere și lipsit de cinstea atât de trebuincioasă unui negustor ce se prețuește.

Articolului calomnios nu i-s'a dat nici un răspuns public, ci dl Vulcu a făcut arătare criminală contra foii și a redactorului ei.

In 15 Dec. c. afacerea a ajuns la pertractare înaintea tribunalului d'n Deva, unde dl Vulcu s'a prezentat având apărător pe dl Dr. Aurel Vlad, iar acuzatul L. Bercian, cu dl Dr. Aurel Muntean. După ascultarea murei martori, pe cari însuși acuzatul îi numise și prin cari voia să dovedească adevărul celor scrise, — tribunalul, conform propunerii făcute de avocatul apărător al d-lui Vulcu, a declarat vinovat de delictul calomniei comis prin foaie, pe redactorul foii »Activitatea» L. Bercian, care n'a putut cu nimic adevări cele publicate, și l'a pedepsit pentru aceasta calomnie la o amendă în bani de 100 cor. și la purtarea tuturor cheltuielilor de proces; ba l'a îndatorat să publice sentința prin care a fost osândit, în fruntea foii sale »Activitatea» și în foaia »Sădăvros» din Orăștie. — Constatăm simplu faptul, fără alt comentariu. Acuzatul a apelat la tablă.

„Hațegana”, banca română din Hațeg pornită pe calea unei frumoase înfloriri, — a avut Dumineca trecută zi de sărbătoare: în această zi și-a sărbătorit intrarea în noua sa casă pe care și-a cumpărat-o în fruntea pieței Hațegului, (casele fostului medic Mesko, care fusese un mare dușman al Românilor). S'a făcut sfințirea casei prin vicarul grecat, și preotul gr.-or. și a urmat o masă veselă, la care s'a urât înaintare și întărire și mai departe bine condusului institut. Ii dorim și noi din inimă asemenea!

Tinerimea română din loc s'a pus în nobilă mișcare și pe a doua zi de Crăciun arangiază în hotel »Transilvania» o petrecere cu dans. Dorim succes strălucit!

Grădini pe vârful caselor. Un doctor din New-York a pornit acolo o mișcare, ca locuitorii uriașului oraș să nu mai lase nefolosite vîrturile caselor, ci să le aranjeze pentru loc de recreație, în loc de grădini! Că grădini nu-s ca 'n palmă. Toată palma de loc e zidită. Doctorul spune că asta și din punct de vedere al sănătății va fi de mult folos, căci aerul acolo sus, e totdeauna foarte sănătos, de vreme-ce praful de pe strade nu se poate ridica așa sus, — ales când ții samă că acolo sunt case cu câte 25 de rînduri peste olaltă! Cum se se urce pravul până acolo? Cel-ce dară nu poate eși din oraș la câmp și la pădure cu aer curat,

facă-și pe casă chip de grădină, cu verdeață, cu pomișori, cu mese și scaune, și urce-se acolo în ciarurile lui libere.

Și ideea doctorului a prins. Zeci, ba sute de proprietari de case, s'au apucat să facă așa. Mai ales că au aflat, că în Europa sunt orașe ca Roma și Berlinul, unde mulți au deja grădina în vârful casei! Cum dară să se lase ei ațericanii napoia europenilor chiar în lucruri practice?

La ei, în New-York, lucrul mai are înțeles și pentru faptul că sunt multe case cu 20—25 de rînduri, cari așa-s de nalte ca un munte și aerul acolo sus e așa de curat ca pe-un vîrf de munte. Mai pun și ceva verdeață, niște brăduleți, straturi de iarbă și flori, faci o fântână săritoare, — și iacă ai de toate ca în vârful cutărui munte la cutare loc frumos de băi...

O păreche de îndrăgiți, înghețați. Milivoi Lukity era unul din cei mai voinici feciori sârbi din Brestovaț. Milivoi iubea pe fata bogătanului Stevo Bojici. Părinții însă se împotriveau căsătoriei și cei doi îndrăgiți hotărîră să fugă împreună. Intr'o noapte s'a urcat într'o caruță și p'aci i-e drumul. Aveau de gând să stea câteva zile ascunși la un prieten din comuna vecină și apoi să se întoarcă iarăși. În întunerecul nopții însă gresind drumul, au căzut într'o ripă și căruța peste ei. Neputînd eși în grabă de acolo și-au pierdut puterile și au înghețat amîndoi și a doua zi i-au găsit morții!

Un om care se îngroapă singur. În Baltimore s'a găsit de cătră păzitorul unui cimitir, un om care se băgase într'un mormînt săpat de curînd, pentru un mort. Omul era îmbrăcat galant. Întrebat ce caută acolo, a spus, că el vrea să se îngroape singur și că nu-i trebuie ajutorul nimînu. Făcîndu-i-se cercetare s'a găsit la el o scrisoare în care se spunea: »John Dob; mort în ziua de 4 Octomvrie». A fost scos și trimis de acolo în libertate, cu toate că trebuie să fi fost nebun.

Azi, Sămbătă în 20 Dec. n., e întrunită congregația comitatensă extraordinară la Deva.

O nenorocire rară.

La sfîrșitul săptămîinii trecute, »Cronica» din București ne aduce următoarea știre plină de îngrijire:

Una din acele nenorociri, care sgu-due câte-odată vieța comerțului întreg, este pe cale să se întemple.

De când se știe și de când umblă corăbii pe Dunăre, nu s'a mai văzut o jale atât de mare, de cât aceea care se vedea astăzi!

Nici-odată nu s'a văzut o închidere a Dunării, care să cuprindă în ghețuri deodată, în mijlocul ei, atâtea și atâtea zeci de vapoare și de șleपुरi, pricinuind pagube ce nu se pot socoti!

Nici mai mult nici mai puțin decît treizeci-și-opt de mari corăbii de negoț se află prinse, între Galați și Brăila, în mijlocul ghețurilor, neputînd înainta nici un pas și neputînd scăpa din ghiarele care amenință să cetropească interesele proprietarilor lor!

Afară de aceste 38 de mari vapoare, se mai află prinse în mijlocul ghețurilor, peste 200 de șleपुरi (vase mai mici) în tot cursul Dunării, între Turnu-Severin și Sulina!

Toate încercările cari se fac, pentru a se tăia ghița și a se putea face ieșirea vapoarelor din prinsoare, au rămas zadarnice până acum.

Cu groază ne putem închipui, care vor putea fi nenorocirile cari se vor întempla, dacă ghița nu va putea fi sfărîmată și dacă vapoarele vor fi nevoite să stea prinse până în luna Martie.

Ca să se înțeleagă cât de mare este această nenorocire, trebuie să arătăm că cheltuielile fiecărei corăbii din cele mari

(șteamer) sunt pe zi între 1000 și 1500 lei, și atunci numai își va putea face ori-și-cine idee de pierderile grozave ce vor suferi proprietarii de vapoare.

Căror pricini se datorește această nenorocire, nu se poate încă spune cu siguranță. Vapoarele au fost prinse pe neașteptate, în urma înghețării Dunării, atunci când încă nu se aștepta nimenea la aceasta.

Iar mai nou aflăm, că între corăbiile prinse sunt: 10 corăbii de negoț engleze, 16 grecești, 1 belgiană, italiene 5, — română 1, daneză 1, austriace 4.

O societate de spargere de ghița a spus, că s'apucă să scoată corăbiile din prinsoare, și să le conducă în porturi, la țermuri, unde pot ierna în pace, dacă îi plătesc 1,000.000 lei! Va lucra cu mașini anume de spart ghița.

Societățile interesate au dat rugare la ministerul român de comerț, să se lase cu preț scăzut trecerea mărfurilor pe trenuri, ca să se scoată din corăbii și să se ducă cu trenul la Galați în marile magazine.

REVISTA PRESEI

„Drapelul” scrie un articol cu intenții de a desnădădui pe activiștii nostri. Ne ocupăm de el la locul prim.

Mai nou descrie congregația din Lugoj, în care Români s'au purtat brav, ca totdeauna. Niște husari beți au ars într'o zi un număr din »Drapelul» în o cafenea, pentru-că avea în frunte cu litere mari numele lui Dr. Răju, despre care scria. Dl C. Brediceanu a interelat în congregație și vicispanul i-a făgăduit, că va purta de grije, ca cei vinovați să-și capete pedapsa exemplară pentru »manifestația» lor.

„Tribuna Poporului” se ocupă de articolul »Drapelului» din Lugoj, susținînd cu toată hotărîrea, că pasivitatea parlamentară nu mai are rost și nu mai poate fi susținută. Și cu o cale scoate la iveală nesinceritatea politicilor unguri: când eram toți pasiviști, ne arătau cu degetul că umblăm pe căi lăturnice, nu vrem să intrăm pe drumurile constituționale, deci și în dietă, ear acum când ved că mulți doresc intrarea în activitate față de parlament, se spărie de asta și încep a cănta contra! Pentru-că asta i-ar băga și pe candidații lor cei cari azi printre Români se aleg așa de ușor, în cheltueli și în lupte grele! »Pasivitatea trebuie abandonată pe toate terenele!» — încheie articolul,

„Telegraful Român” apreciază pornirea fraților din România de a ridica monument luptei pentru independență, scoțînd la iveală măreția acestei idei, vrednice de marele căpitan al armatei române ce sdrobi pe Turci și de vitejii sei ostași ce au pus în acele zile lumea în uimire prin isbănzile lor!

„Tribuna” constată că sunt tot mai mulți și între Ungurii de valoare aceia, cari recunosc că Ungaria și România sunt avizate una la alta, că vor fi odată împinse de împrejurări a-și da mâna apărîndu-și viața contra primejdiei comune din afară! Cu toate astea apropierea între poporul român și cel unguresc, nu dă deloc înaintea, nici aici, nici în România, și nu va da nici-odată, câtă vreme Români din Transilvania și Ungaria sunt așa prizoniți cum azi sunt! Ungurii se se lapede de planul nebun de a preface pe Români din țerile ungare, și atunci ori-ce apropiere e cu puțință, încă de cu bună vreme.

„Gazeta Transilvaniei” scoate la iveală, că noua lege economică primită de parlamentul din Berlin, lovește crunt în Ungaria, care trimetea multe lemne, bucate, vite, etc. acolo. Va perde multe milioane pe fiecare an. Ca o urmare a acestei strîmtorări vine faptul, că acum Ungaria va renouă cât de curînd pactul cu Austria, asupra căruia se tot certau

„Poporul Român” (Pesta) stăruie să nu mai peardă oamenii nostri din popor vremea iernii, ca în trecut, mai numai cu »odichnă», ci să se dedee a învăța unele lucrări cari pot fi pregătite iarna în casă, prin cari să-și agonisască ceva, coperind o parte a cheltuelilor traiului de iarnă!

Un dormitor elegant!

Aduc la cunoștința on. public, că **garnitura completă pentru un dormitor**, anume: *două paturi cu dulăpioarele de lipsă lângă ele, două dulăpuri mari cu uși duble, un spălător modern, cu oglindă, — toate lucrate de tot elegant și frumos, lemn »matt«, dulăpurile cu nuc american, — se află de vânzare la subscrisul.*

☛ Acestea sunt mobilele cari au fost expuse, laudate și premiate la **expoziția română din Sibiu**, în toamnă. (204) 2-3

Prețul garnituri complete: 300 fl.

Dumitru Martin,
măestru tâmplar, Orăștie.

Cel mai potrivit Dar de Crăciun și de Anul-Nou

este: a prezenta celor iubiți o fotografie bine reușită!

La subscrisul se pregătesc fotografii dela cele mai mici până la mărime naturală!

Fotografii pe bumbi, pe ace de cravată și pe broș-uri, se pregătesc în mod prompt și cu prețuri foarte moderate, în

Atelierul fotografic alui

Adolf Schuller
în Orăștie.
(214) 1-3

O crâșmă de vânzare...

În capul dinspre stațiune a Orăștiei, se pune în vânzare din mână liberă, localul de crâșmă alui Ioan Heiuș.

Crâșma e foarte bine cercetată fiind în nemijlocită apropiere de tîrgul de vite și de porci.

Casa în stare bună, pivniță, șură, grădină! 1-2

Doritorii a o cumpăra se se adreseze subscrisului

Ioan Heiuș,
Orăștie (Drumul țării).

B. STELESCU,

pictor de case și vopsitor, în Orăștie
Strada grădinarilor Nr. 1.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că primesc și efectuesc **pictare și zugrăvire de odăi, și peste tot, tot felul de lucrări de specia aceasta, în modul cel mai plăcut, modern și pe lângă prețurile cele mai favorabile!**

Mi-am adus lucrători din cei mai buni!

Rugând onoratul public a mă onora cu comande, semnez

Cu toată stima

(108) 12-12 **B. STELESCU,**
pictor și vopsitor, în Orăștie.

Sz. 1202—1902. kir. végrh. (98) 1-1
Árverési hirdetés.

Közírré teszem, hogy a dévai kir. törvényszék 1902. évi 10550 számú végzése következtében Dr. Suciú Gábor ügyvéd által képviselt «Hatiegana» tpenztár javára, Iovanesk Mária s t. elleni 168 kor. s járuléka erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1030 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, szekerek, disznok nyilvános árverésen eladatnak.

Ezen árverés a hátszegi kir. járásbíróóság 1902. évi V 1161/2 sz. végzése folytán 168 kor. tőkekövetelés, ennek 1901. évi július hó 9. napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig 62 kor. 36 fillérben bírőilag már megállapított költségek erejéig a községeljáróság házánál Rekeyfalván leendő eszközésére 1903. évi január hó 8. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Hátszegen, 1902. évi dec. hó 8. napján.

Szentmiklosy András,
kir. bir. végrh.

Sz. 1179—1902. kir. végrh. (195) 1-1

Árverési hirdetés.

Közírré teszem, hogy a dévai kir. törvényszék 1902. évi 10391 számú végzése következtében Dr. Suciú Gábor ügyvéd által képviselt «Hatiegana» tpenztár javára, Stock Rezső s t. elleni 600 kor. s járuléka erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 4360 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, szarvasmarhák, disznok, gabona nyilvános árverésen eladatnak.

Ezen árverés a hátszegi kir. járásbíróóság 1902. évi V 1151/2 sz. végzése folytán 600 kor. tőkekövetelés, ennek 1902. évi III. hó 30. napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig 90 kor. bírőilag már megállapított költségek erejéig Lindzsínán 1903. évi január hó 5. napjának d. e. 9 órakor Felső-Szilváson leendő eszközésére 1903. évi január hó 5. napjának d. u. 1 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Hátszegen, 1902. évi dec. hó 7. napján.

Szentmiklosy András,
kir. bir. végrh.

Sz. 848—1902 kir. végrh.

Árverési hirdetés.

Alulirt bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszék 1902. évi 1293 számú végzése következtében Dr. Antoni Ede ügyvéd által képviselt «Brooser Vorschuss-Verein» javára Lukács Ioszf I. Niculae és t. elleni 60 kor. s jár. erejéig 1902. évi márczius hó 16-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 660 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. jbiróság 1902. évi V 84/4 sz. végzése folytán 60 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi aug. hó 30. napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen 57 kor. 40 fillérben bírőilag már megállapított költségek erejéig Csígmó községében végrehajtást szenvedők lakásán leendő eszközésére 1902. évi dec. hó 24. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt, Algyógyon, 1902. évi december hó 11. napján.

Ruszuly Imre,
kir. bir. végrh.

Sz. 1353—1902. kir. végrh. 1-1

Árverési hirdetés.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §-a értelmében ezennel közírré teszi, hogy a szászvárosi kir. jbiróságnak 1902. V 300. számú végzése folytán Dr. Antoni Ede szászvárosi ügyvéd által képviselt «Brooser Vorschuss-Verein»-nek Andrisoi Iuon lui Filimon és t. kosztési lakosok elleni 168 kor. tőke, ennek 1900. XI/22-től 6% kamatai, 80 kor. 80 fill. eddigi és 4 kor. 10 fill. ezuttali költségek erejéig kielégítésként le és felülfoglalt és 830 kor. becsült lóvak, tehének, üszők, borju, kocsí bírői árverésen elfognak adatni.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. jbiróságnak 1902. V 300/4 sz. végzése folytán Kosztésden községében adosok lakásán leendő eszközésére határidőül kitűzetik 1902. évi december hó 20. napjának d. u. 3 órája, a midőn a fent említett ingók esetleg becsáron alul is, azonban csakis készpénz mellett fognak eladatni. A befolyandó vételár pedig bírői letétbe fog helyeztetni.

Kelt Szászvároson, 1902. évi november hó 28-án.

Rácz Árpád,
kir. bir. végrh.

Sz. 1191/1902. kir. vgrh. (199) 1-1
ÁRVERÉSI HIRDETÉMÉNY

Közírré teszem, hogy a dévai kir. törvényszék 1902. évi 10395 számú végzése következtében Dr. Suciú Gábor ügyvéd által képviselt «Hatiegana» tpenztár javára Krisán Todor s t. elleni 36 kor. s járuléka erejéig fogatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 840 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, disznó nyilvános árverésen eladatnak.

Ezen árverés a hátszegi kir. jbiróság 1902. évi V 1147/2 sz. végzése folytán 36 korona tőkekövetelés, ennek 1901. évi okt. hó 22. napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig 47 kor. 40 fillérben bírőilag már megállapított költségek erejéig M á c s o n adosok lakásán leendő eszközésére 1903. évi január hó 7. napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Hátszegen, 1902. évi december hó 7. napján.

Szentmiklosy András,
kir. bir. végr.

Sz. 1314—1902. kir. vgrh. (194) 1-1

Árverési hirdetés.

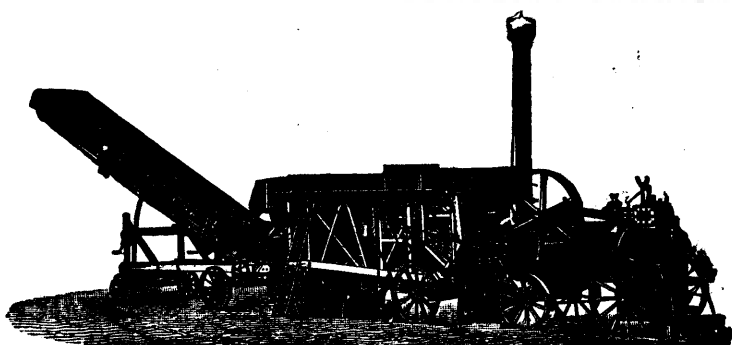
Közírré teszem, hogy a dévai kir. törvényszék 1902. évi 11318. számú végzése következtében Dr. Suciú Gábor ügyvéd által képviselt «Hatiegana» tpenztár javára, Todorony Mária s t. elleni 138 kor. s járuléka erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 680 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: gabonamü, marhák, gazdagsági eszközök, takarmány, kádak és egy facsür nyilvános árverésen eladatnak.

Ezen árverés a v.-hunyadi kir. járásbíróóság 1902. évi V 855/2 sz. végzése folytán 138 kor. tőkekövetelés, ennek 1902. évi január hó 28. napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig 60 kor. 40 fillérben bírőilag már megállapított költségek erejéig Alsó-Nádasdon alperesek lakásán leendő eszközésére 1902. évi dec. hó 24-én d. e. 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt V.-Hunyadon, 1902. évi december hó 7. napján.

Daczó Ernő,
kir. bir. végrh.

Umrath & Comp.

(150) fabricanți de mașini economice 8-10
în Budapesta V. Váozi Körút, 60.

Trimit pe lângă prețuri de tot moderate și cu învoeli de plată ușoare, tot felul de

mașini de împlătit

și clăditoare de clăi

cari lucrează excelent și sunt provézute cu mai multe înoini însemnate.

Ori-ce mărime! și Cea mai estinsă garanță!

Tot acolo se capătă:

pluguri, grape, tăvăluguri, triere (vânturătoare), mașini de sămănat, mașini de cosit și de secerat, greble de tras cu caii, mașini de împlătit trase de vite, ciururi, sfărâmatoare de cucuruz, tăietoare de fân, pae și de napi,

garnituri pentru opărit de nutrețuri și de încălzit

pumpe (trăgace) de fântâni și de zamă de gunoii, sdrobitoare de struguri și teasouri de must, și alte și alte!

Alegere foarte mare; cea mai îngrijită executare; cele mai ieftine prețuri!

Cataloage ilustrate despre toate mașinile economice, se trimite, cui cere, gratis și franco.

Locomobile industriale până la 100 puteri de oai.

☛ Să primesc scrisori și să dau răspunsuri

☛ în limba română! ☛

Cataloage deocamdată sunt numai în limba germană și maghiară.